

ΕΚΤΙΜΗΣΗ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Γιώργος Ευσταθίου

- **Αξιολόγηση νοητικών λειτουργιών**
- **Αξιολόγηση προσωπικότητας**
- **Αξιολόγηση ή ανάλυση συμπεριφοράς**
- **Αξιολόγηση ψυχοπαθολογίας**
- **Συνέντευξη**

Ψυχολογική Αξιολόγηση

- 1. Δεχόμαστε παραπομπές για αξιολόγηση και όχι «παραγγελίες» για συγκεκριμένα τεστ, π.χ. ένα διαγνωστικό ερώτημα**
- 2. Ως κλινικοί, είμαστε υπεύθυνοι για την επιλογή των απαραίτητων τεστ, ώστε να ανταποκριθούμε στο αίτημα παραπομπής**
- 3. Η χορήγηση των τεστ συνδυάζεται πάντοτε με κλινική εξέταση**
- 4. Σκοπός είναι η απαρτίωση των πληροφοριών για τον έλεγχο π.χ. της διαγνωστικής μας υπόθεσης και η εξαγωγή συμπερασμάτων που υποστηρίζονται από διαφορετικές πηγές πληροφόρησης**

Κλινική χρησιμότητα ψυχομετρικών μέσων:

Το παράδειγμα της κλίμακας αξιολόγησης ΔΕΠ/Υ

- **Αξιοπιστία**
- **Εγκυρότητα**
- **Δείγμα στάθμισης**
- **Αρχικές τιμές**
- **Σταθμισμένες τιμές**

Κλινική Συνέντευξη

1. Προετοιμασία (παραπομπή, διαθέσιμα στοιχεία)

- Δεν βασιζόμαστε σε έτοιμες πληροφορίες
- Πιθανά συμπτώματα – προβλήματα
- Δυνατότητα κατασκευής προσχεδίου

2. Δεξιότητες ακρόασης

- ρητό περιεχόμενο
- συναισθηματικό περιεχόμενο

3. Δεξιότητες επικοινωνίας

- απόκλιση πραγματικής δυσκολίας από αίτημα
- η σειρά παρουσίασης πληροφοριών δεν συμφωνεί πάντα με το βαθμό σπουδαιότητάς τους

4. Μη – δομημένη / ελευθερία προσαρμογής

- Ημι – δομημένη εν τέλει (πλήρες ιστορικό)
- Όλες οι πληροφορίες που χρειάζονται για τη διάγνωση και το σχεδιασμό της περίπτωσης

Ανάλυση ή αξιολόγηση της συμπεριφοράς

- Συλλογή μεθόδων μέτρησης – ψυχομετρικά μέσα και διαδικασίες
- Προστασία από κυκλικές ερμηνείες:
Για παράδειγμα:
 - Απεχθείς ενορμήσεις οδηγούν σε συμπεριφορές ασύμβατες προς τις ενορμήσεις
 - Μισώ το παιδί μου ασυνείδητα → δείχνω υπερβολική στοργή
 - Μόνη απόδειξη του μίσους είναι η αγάπη και η ερμηνεία δεν επιδέχεται αμφισβήτηση

Θεμελιώδεις αρχές I

- **Λειτουργικότητα της συμπεριφοράς**
σκόπιμη, σκοπός η προσαρμογή στο περιβάλλον, επηρεάζεται από συνθήκες
- **Γενικό πλαίσιο αναφοράς**
η επίδραση του περιβάλλοντος στη συμπεριφορά γίνεται με τη μεσολάβηση των ατομικών χαρακτηριστικών
- **Εμπειρικές μέθοδοι**
ποσοτικές μετρήσεις
παρατηρήσιμες συμπεριφορές
- **Ευπλαστικότητα συμπεριφοράς**
τροποποίηση συμπεριφοράς

Θεμελιώδεις αρχές II

- **Πολυπαραγοντική αιτιολογία**

Μία συμπεριφορά ελέγχεται από πολλούς παράγοντες (και μπορεί να μετρηθεί με πολλούς τρόπους)

- **Αμφίδρομη αιτιολογία**

Οι παράγοντες που επηρεάζουν μια συμπεριφορά, μπορούν με τη σειρά τους να επηρεαστούν από την ίδια τη συμπεριφορά

- **Δυναμική των σχέσεων**

Η σχέση ανάμεσα σε μια συμπεριφορά και τους παράγοντες που την επηρεάζουν μεταβάλλεται με την πάροδο του χρόνου

- **Μη γραμμική θεώρηση**

Μία μοναδιαία αλλαγή στον παράγοντα ελέγχου, δεν φέρνει πάντοτε αναλόγου μεγέθους αλλαγές στη συμπεριφορά – στόχο

1. Λειτουργικοί ορισμοί για συμπεριφορές – στόχους και παράγοντες ελέγχου

- ακριβείς και ποσοτικοποιημένες περιγραφές (π.χ. όχι η ζωή μου είναι χάλια)

2. Λειτουργική ανάλυση προσδιορίζονται και αξιολογούνται αιτιώδεις σχέσεις ανάμεσα στη συμπεριφορά και στους παράγοντες ελέγχου

- η αιτιολογική μεταβλητή και η συμπεριφορά συμμεταβάλλονται
- οι αλλαγές στην αιτιολογική μεταβλητή προηγούνται των αλλαγών στη συμπεριφορά
- η σχέση μπορεί να ερμηνευτεί λογικά
- μπορούν να αποκλειστούν άλλες εναλλακτικές ερμηνείες

3. Ιεράρχηση πολλαπλών λειτουργικών σχέσεων ως προς τη σημασία

- κάποιες αιτιώδεις σχέσεις δεν μπορούν να ελεγχθούν
- βιολογικοί περιορισμοί, γεγονότα ζωής, δημογραφικά χαρακτηριστικά

4. Εντοπισμός σχέσεων προς αλλαγή⁸

Συλλογή Πληροφοριών

1. **Συνέντευξη – εξέταση**
2. **Δειγματοληπτικές διαδικασίες**
παρατήρηση
αυτοπαρατήρηση
3. **Ψυχομετρικά εργαλεία**